

За батьківським заповітом

Багато поетів і письменників із першого свого кроку, чекають на великий успіх, намагаються, щоб про них якнайбільше писали. Свої твори розсилають у всі кінці світу, шукаючи великої реклами.

У протилежність усім шукачам реклами поетеса українського походження Олена Колодій скромно ввійшла своїм іменем у бразильську поезію. При першій зустрічі, поетеса зразу застерігається перед рекламою, яка на її думку лиш забирає час і не дає надхнення до дальшої творчості.

Довідавшись, що я від журналу „Наше Життя“, що виходить у Філадельфії і є головним органом СУА, дуже радо мене зустріла. І з перших слів у нас зав'язалась невимушена розмова, як ніби дуже давніх знайомих.

Народжена в Бразилії, в мальовничому Круз Машадо, що нагадує Карпати, поетеса з приємністю згадує своє дитинство, коли молодь коло української церкви виводила гагілки, коли часто доводилося слухати розповіді своїх батьків про казкову їх батьківщину. Нераз, вечорами, мама перечитувала „Кобзаря“, а батько при цьому завжди зазначав, що необхідно зробити переклад на португальську мову цього співучого солов'я України. Глибоко врізалися в свідомість дівчинки батькові слова — „якщо ми самі не подбаємо за переклад, то нам цього ніхто з доброї волі не зробить, і світ забуде за нас“.

Минали роки, довелось переїхати до Курітіби, щоб продовжати науку в середній школі, але любов до поезії, яку прищеплено їй змалку, почала давати свої наслідки. Перший вірш „Сльоза“, що був написаний для подруги по школі, вміщено в шкільній газеті, одержав загальне признание в 1928 році.

Будучи досить скромною і відчуваючи в собі Божий дар, молода гімназистка серйозно почала працювати над собою, і лиш по п'яти роках праці написала першу сонету „Сон“, а по скінченні ви-

щої школи, видрукувала першу свою збірку під назвою „Paisegem Interior“, що вийшла в 1941 р. і одержала другу нагороду на конкурсі, патронованому літ. товариством Анна Цезар в Ріо де Жанейро.

В 1945 році видано другу збірку поезій під назвою „Música Submersa“, а в 1951-му році вийшла третя збірка під назвою „A sombra no Rio“, за яку поетеса одержала третю нагороду від літ. т-ва Парани.

Українському читачеві, що не знає португальської мови, ці вірші незрозумілі. Та на прохання редакції Нашого Життя Віра Вовк переклала декілька з них. У них виразно бачимо обличчя поетеси, у коротких висловах і метафорах.

ПОРОЖНЯ ГОДИНА

Як ця година порожня, —
Пустиня є тільки моя.

Не знаю де, дуже далеко,
Цвіте коралевий цвіт,
Пахнуть сади помаранч.

Яка містерійна сугестія
В яснім відтінку стежки,
Що світить між лісом тінистим.

Десь, в якійсь хаті,
Живе ніжне дитя неокреслене
Й усмішка, як молочний запах.

Всюди життя дає знак
В замурованій волі вислову.

І доля людей —
Кораблі трансатлантийські:
Завжди в небезпеці.

Неменш виразно висловила вона свої почування в поезії „Зречення“, що звучить, як молитва:

Я стояла при Твоїй брамі, як **впертий жабрак,**

Ти ніколи не був скупий в ласках,
І скарби переповнювали мої руки.

Але я пізнала, що черв'як горечі
Нищить горді троянди перемоги,
І відчула ланцюх обов'язків,
Малих усміхнених фальшів.

Визволи мене з надмірних дібр,
Хай мое лице тішиться в тіні.

Поетеса Олена Колодій
Brazilian poetess of Ukrainian
descent, Helen Kolody.

Позволь, хай сяду при Твоїй брамі,
О Господи зречення!

Прийшов час здійснення батькового заповіту. Панна Олена Колодій включилася в роботу над Антологією української літератури в португальській мові, видання якої заініціювала злібна й відважна Віра Вовк. Переклад усіх уміщених поезій в антології з чуттям і любов'ю виконала наша поетеса Олена Колодій. І дві сестри по походженні, за 60 років існування української колонії в Бразилії, виконали велику роботу, познайомивши португальсько-мовний світ з українською літературою, яка досі йшла в усіх довідниках під рубрикою „Русо“.

З приємністю поетеса згадує роботу над перекладаннями поезій Т. Шевченка, якого ще змалечку добре відчувала серцем і душею. Поезії Л. Українки, І. Франка, Ю. Клена, О. Олеса, О. Теліги й інші поширили пізнання не тільки самої поезії, але й змагань цілого українського народу.

Тепер Олена Колодій працює керівником катедри виховної біології в Педагогічному Інституті в Курітібі, а одночасно є державним інспектором середніх шкіл Парани. Весь свій вільний час від офіційних годин праці та творчої роботи віддає літературним товариствам Бразилії. Є також членом